No 1846

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 20 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Mei.

De derde grief tegen onze kerkregeling is door den heer Vreede in de wereld gebragt, en door den heer Gevers van Endegeest in de Tweede Kamer vertolkt. Het bezwaar bestaat in het getal der Bisschoppen, of om met den heer Gevers te spreken, in gebrek aan gematigdheid. De kerkregeling zou gematigd zijn geweest, als men zich bepaald had bij twee Bisschoppen; maar vijf Bisschoppen....., dat gaat alle palen van bescheidenheid te buiten.

Intusschen de heer Gevers heeft vergeten aan te geven waarom wij juist slechts twee Bisschoppen zouden noodig hebben. Want als er spraak is van onze kerkregeling, dan spreekt het van zelf dat die moet worden ingerigt naar onze behoeften, niet naar de luimen van andersgezinden. Of meent de heer Gevers dat de Protestanten regt hebben zich met onze zuiver godsdienstige aangelegenheden in te laten om die te regelen? Is het niet veeleer ondragelijk, dat Protestanten, die ter naauwernood iets kennen van de Katholieke Kerk en hare behoeften, die daarenboven de duidelijkste blijken geven dat zij onze Kerk vijandig zijn, desniettegenstaande zich vermeten uit de hoogte te beslissen, wat voor ons Katholieken al dan niet noodig is? Gaat dat niet alle palen van bescheidenheid te buiten? En kunnen wij verpligt zijn ons zulke onbetamelijke inmenging te laten welgevallen?

De heer Vreede heeft ten minste nog iets aangevoerd dat naar een argument gelijkt. Hij schijnt te zeggen: Bij het konkordaat van 1827 waren twee bisdommen voldoende geacht; de toestand nu is sinds niet zoo merkelijk veranderd, dat er thans aan vijf bisdommen behoefte is. Wij gelooven dat wij daarmede de redenering van den heer Vreede krachtiger hebben aangegeven, dan hij zelf die heeft opgezegd. Wat is nu daarvan? Dat én de praemissen én het besluit valsch zijn.

Waren twee bisdommen ten jare 1827 voor dat deel van het rijk, wat nog aan Nederland behoort, voldoende geacht? Wij antwoorden ja voor ons toenmalig gouvernement, dat der Katholieke Kerk openbaar vijandig was, en er naar dong om haar te verderven. Twee bisdommen waren niet alleen *voldoende* geacht door dat gouvernement, maar zij waren zelfs *te veel* gevonden, en daarom zijn zij nooit in werking gekomen. Dat vorig toenmalig gouvernement was van meening, met den heer Gevers, dat aan de Katholieken slechts regt moest worden toegekend op het papier, niet in de praktijk; dat men de Katholieken daarom, als kinderen, met lieve woorden moest paaijen, ten einde ze te blinddoeken, om ze zoo mogelijk langzamerhand van hun geloof te vervreemden. Met dat gouvernement nu had Gregorius XVI, onsterfelijker gedachtenis, te onderhandelen, toen het reeds verscheidene maatregelen had genomen, om zich meester te maken van het onderwijs der geestelijken, de seminarien geweldadig [illegible] de Paus deed, toen hem de vrijheid [illegible] gespiegeld met vergunning van slechts twee bisdommen voor ons noordelijk deel? Hij kon niet anders dan aannemen, ofschoon hem zoowel als den Katholieken twee bisdommen voor ons gansche land onvoldoende moesten blijken. Neen, gelijk aan Willem I, die er zich op toelegde om de Katholieke Kerk te vervolgen, twee bisdommen te veel waren; zoo moesten omgekeerd voor de Katholieken, die hunne behoeften kenden, twee bisdommen te weinig zijn. Zoo zij zich toen met twee bisdommen bevredigden; het was omdat zij daarmêe hoopten ontslagen te worden van de willekeurige verdrukking der regering, die tot haar verderf had begrepen in onze Kerk den Paus te moeten spelen.

Het is alzoo niet waar, dat twee bisdommen in 1827 voldoende zijn geacht.

Zijn daarenboven sinds 1827 de omstandigheden niet merkelijk veranderd? Hebben niet al de gouvernementen, die elkander sinds zijn opgevolgd, de zaken uit een ander oogpunt beschouwd? Is de vrijheid der inwendige kerkregeling zelfs niet reeds erkend door het ministerie van behoud vóór 1848? Wie is er die het durft bestaan te beweeren, dat de regering het regt heeft zich in *sacra* te mengen, gelijk Willem I in de jaren 1825 tot 1829 gedaan heeft? Is die inmenging niet door alle partijen verworpen? Is er eene partij in het land, die vóór de invoering onzer kerkregeling ons regt daarop betwist heeft? Men heeft dan geen grond om te beweeren, dat de toestand niet veranderd is. Integendeel, het blijkt dat de toestand geheel is gewijzigd. Wij zijn thans vrij, waar vroeger verdrukking ons deel was. En daarom is thans onze kerkregeling ingerigt naar onze behoeften, niet naar de eischen van eene ons vijandige protestantsche oppermagt, gelijk zulks in 1827 plaats had.

Overigens, voor niemand die met de katholieke aangelegenheden bekend is, kan er een oogenblik twijfel bestaan, dat de kerkregeling niet in vijf bisdommen moest geschieden. Er bestonden drie kerspelen in Noord-Brabant en Limburg. Moest men die opheffen en zamensmelten tot één bisdom? Ongetwijfeld heeft de Paus magt daartoe. Maar waarom zou Hij dat hebben moeten doen? De Katholieken hechten veel aan gebruiken en traditie. Ieder diocees heeft zijne bijzondere inzigten en belangen, die schoon in overeenstemming met de gansche Kerk, toch bewerken, dat haar zelfstandig bestaan door de geloovigen van elk kerspel verlangd wordt. Had Z. H. Pius IX de drie vikariaten in één bisdom zamengetrokken, hij zou eene daad hebben gedaan, die in het vikariaat van Breda en in het vikariaat van Limburg zeer onaangenaam zou zijn geweest aan de katholieke bevolking, en daar welligt aanleiding zou hebben kunnen geven tot ontevredenheid. Bestond er nu eene enkele reden voor Pius IX om aan die bevolking te ontnemen, wat zij bezaten, hunne van elkander onafhankelijke diocesen? Ons is er geen bekend, en professor Vreede zal ons dienst doen, zoo hij er eene weet aan te geven.

Er blijft dan nog overig dat gedeelte van de Katholieken, dat de thans opgeheven missie uitmaakte, en genoegzaam allen bevat, die deze zijde der groote rivieren bewonen. Dat dit kerspel te uitgestrekt was om door één Bisschop te worden bestuurd, is blijkbaar voor ieder, die ooit in administratie geweest is. Maar behalve de administratie rust nog op den Bisschop de bediening van Sakramenten, die hij in de gemeenten gaat toedienen, als dat des Vormsels, om niet te spreken van Kerkwijdingen, Kerkbezoek enz. Er is geen Bisschop in staat, om op de voormaligen Hollandsche Missie, alléén het Sakrament des Vormsels toe te dienen. Mgr. van Curium, gezegender gedachtenis, die zich geheel daaraan toewijdde, was buiten de mogelijkheid om alléén dat gewigtige werk bij te houden. Zoo er alzoo iets evident is, dan is het dat twee Bisschoppen voor dit gedeelte der voormalige missie onmisbaar zijn. En nog zullen beide de Bisschoppen meer werk vinden, dan het aan één mensch gegeven is uit te voeren.

Het is eene jammerlijke misvatting, dat men al [illegible] Om te kunnen oordeelen wat voor de Katholieke Kerk noodig is, moet men zich op het katholieke gebied plaatsen. En wie dat onbevooroordeeld doet, zal met ons instemmen dat van de vijf bisdommen in Nederland niet een enkel voegzaam kan worden gemist, zonder aanleiding te geven of tot krenking van bestaande belangen, of tot miskenning van wezenlijke en sinds lang gevoelde behoeften.

Men leest in de *Univers*:

»Geheel Holland houdt zich op dit oogenblik bezig met de verkiezingen, die den 17 Mei moeten plaats hebben; elke partij meent zich de overwinning te kunnen beloven; maar zoo wij de verschillende berigten, die ons geworden, met elkander vergelijken, komen wij tot het besluit dat men van beide kanten regtmatige twijfelingen en vrees koestert, aangaande den uitslag der worsteling. De drie verbonden partijen, die der orthodoxen of piëtisten, die der geheime genootschappen, en die der zoogenaamde konservatieven, welke thans voornamelijk door het nieuwe ministerie wordt vertegenwoordigt, deze drie partijen laten niets onbeproefd om zich de zege te verzekeren. Maar de liberalen of konstitutioneelen, welke door het ministerie Thorbecke vertegenwoordigd wordt, heeft, behalve dat zij in dit oogenblik beschikt over de gouvernementale kracht, eene verbazende aktie, vooral in de groote steden. Daarenboven oefent ze een grooten invloed uit op de middelklasse in de landprovincien. Ook alle Katholieken zullen tegen de ministerieele kandidaten stemmen. Het is dus onmogelijk met zekerheid te voorzeggen, welke partij de overhand zal hebben. De drie verbonden partijen hebben tot leus aangenomen: *leve het Huis van Oranje!* de andere daarentegen: *leve de godsdienstige en staatkundige vrijheid!* Deze twee tegenovergestelde leuzen zijn in zeker opzigt noodlottig voor den Koning en zijne dynastie. Want er volgt uit, dat de strijd, in plaats van eenvoudig tusschen twee partijen te zijn, boven welke de Koninklijke Majesteit zich onpartijdig verheft, nu integendeel in zeker opzigt gevoerd schijnt te worden tusschen het Huis van Oranje en de vrijheid. Eene wijze en vooruitziende staatkunde zou zeker getracht hebben den strijd van dit terrein af te brengen, en ontraden hebben zulk een leus aan te nemen. Want zoo de partijen, die zich den titel van Orangisten hebben toegeëigend, werden geslagen, en dit is zoo onwaarschijnlijk niet, zou dan die nederlaag ook niet voor een gedeelte op den naam van Oranje terugvallen? En zelfs zoo die partijgangers de overwinning eens behaalden, zou het dan kunnen missen, dat het zoowel in de oogen der overwonnenen als in hun eigen oogen van de nadeeligste uitwerking zou wezen, dat zij hun zaak vereenzelvigd hebben met die der dynastie zelve?

»Indien de Orangisten de zege wegdragen, kan men gerust aannemen, dat daar spoedig eene vervolging tegen de Katholieken en een soort van wederinvoering van het kalvinistisch despotisme op zal volgen. Maar zoodanige staat van zaken zou niet lang kunnen duren, en weldra eene bepaalde reaktie te weeg brengen. Blijven daarentegen de konstitutioneelen meester van het slagveld, dan zou het tegenwoordig ministerie moeten wijken, en waarschijnlijk vervangen worden door een ministerie van een gematigd liberale kleur. Maar ook alsdan zouden de anti-katholieke en oranjegezinde demonstratiën langs de straten van Utrecht, Amsterdam en andere steden, op nieuw beginnen. Men zou ze beantwoorden door liberale en patriotsche demonstratiën, en door de kracht der omstandigheden zouden deze een anti-oranjegezind voorkomen aannemen. Wie kan zeggen waartoe dit alles zou leiden? Doch uit al deze hypothesen valt het gemakkelijk op te maken, wat schade er berokkend kan worden aan het Huis van Oranje, door een strijd aldus aangevangen onder zijn naam; maar het zou bezwaarlijk vallen [illegible] bij winnen kan. [illegible] ijver buiten [illegible] geraakt, toen het geduld heeft dat de naam van het Huis van Oranje door eene partij als leus is omhoog gestoken."

In LE LIEN, *Journal des Èglises réformées de France*, p. 27, leest men: »On nous communique une autre »lettre, dont l'auteur, qui est très au courant de ce qui »se passe, regarde la chute du ministère Thorbecke »comme une calamité, parceque ce ministère état libéral, tandis que d'après......... la tendance du nouveau ministère, il y a lieu de craindre que le protestantisme et la résistance populaire au pape ne deviennent des prétextes pour ramener une sorte d'absolutisme."

Wij zijn niet zoo inkonstitutionneel als de mannen van de »*tegenovergestelde rigting*," om den persoon van den Koning in het spel te brengen.

Wij houden ons alleen aan de Ministers; dat is de konstitutionneele, de veilige weg voor het koningschap; die noch leidt tot de republiek, noch tot absolutisme.

Hoe nu het ministerie beoordeeld wordt, wat men van zijne »rigting" *vreest*, blijkt uit het bovenstaande.

»D'après la *tendance du nouveau ministère* il y a lieu de *craindre* que le protestantisme et la résistance popu-

laire au pape *ne deviennent des prétextes* pour *ramener une sorte d'absolutisme!*"

Dit is nu geen politiek blad, geen *Köllnische Zeitung*, daar de *Oude Amsterdamsche Courant* zoo ongaarne van hoort, geen Engelsch ministerieel blad, waaruit wij nog een onthaal schuldig zijn; maar het geachte blad van de Protestantsche Kerk in Frankrijk. Niemand, die het kent, zal dit van pauslievendheid of onprotestantschen zin beschuldigen.

Hoe het buitenland het eigenaardig karakter van dit ministerie opvat, wordt ook hierdoor weder openbaar.

Protestantsche volksberoering, voorwendsel om te komen tot absolutisme!

En van een ministerie dat dien indruk maakt in het buitenland, is de heer Donker Curtius een der hoofdmannen! *Quantum mutatus ab illo.* (*Grondwet.*)

De *Grondwet* schrijft: »De Kerkeraad van de Doopsgezinde Gemeente te Groningen, heeft dezer dagen het opmerkelijk besluit genomen: 1°. dat van de zijde der Gemeente geene adressen hoegenaamd tegen de invoering der bisschoppelijke hierarchie aan de regering zouden worden ingezonden; 2°. dat door de Gemeente of hare leeraar geen invloed op de verkiezingen zoude worden uitgeoefend; en 3°. dat voor het vervolg geen predikant van andere Gemeenten, zoo als het tot heden van tijd tot tijd heeft plaats gehad, in de Doopsgezinde Kerk zoude prediken; en wel wijl sommigen zich met staatkundige bemoeijingen in deze dagen hebben bezig gehouden.

»Wat blijkt uit die besluiten?

»Dat leeraars van andere Gemeenten *wel* invloed op de verkiezingen hebben uitgeoefend.

»Dat predikanten van andere Gemeenten van den predikstoel *staatkundige* vermaningen hebben gehouden.

»En dan nog zou men durven spreken van loyale verkiezingen, van uitdrukking van den nationalen wil!!

»Eenmaal zal de 17de Mei als een waarschuwend voorbeeld in het boek onzer geschiedenis staan opgeteekend!"

De *Amsterdamsche Courant* is zeker de onstaatkundigste Courant van geheel Nederland. Niemand twijfelt er aan en zij zelve het allerminst. Wat is ze, vleesch of visch; ja die dat weet te zeggen zou een plaats verdienen in het ministerie of in de Utrechtsche vriendenkring.

Doch wat de *Amsterdammer* dan ook is of niet is, dit weten we toch: 'tgeen hij zoo al debiteert in de politiek, en dat pikant moet verbeelden, wijl het tegen de Roomschen is, wordt lomp en plomp opgevischt uit de *Indépendance Belge*.

Hoe heeft dan ook het gansche land, in zooverre het nationaal verstandig was, zich verwonderd, toen het voor weinige weken de *Amsterdammer*, opgeschrikt door het straatjongensrumoer der zoogenoemde Oranjevrienden, half slaperig naar buiten zag komen, om op zijn oude dikkelijke beenen de in der haast opgetimmerde koalitie van dissonanten achteraan te waggelen.

Het was een vreemd gezigt de *Amsterdammer* met paruik en slaapmuts en in een verschoten nachtjapon, op hedendaagsch politiek binnenlandsch terrein te zien rondsokkelen. Als een kind, 'twelk lief en gehoorzaam zich gedraagt, omdat zulk een gedrag ten voorwaarde is gesteld tot het krijgen van een bok en een wagentjen, evenzoo gedwee volgt de *Amsterdammer* al de wenken op, die hem worden gegeven en stamelt na wat hem wordt voorgezegd. Met de *Nederlander*, de *Fakkel*, de *Kerkelijke Courant*, het *Goud*..., en zoo vele faktiën er thans meer zijn, die naar het staatsroer grijpen en het lot werpen om des Konings mantel, preveft hij mee van jezuiten, ultramontanen, nationaliteit, volks-eigenaardigheid, historische herinneringen, verdraagzaamheid enz., doch zonder te weten wat het een of het ander beteekent. Voor het half officieel blad is zulks ook niet noodig. Als men maar vooruitkomt — zoo dacht Hans er immers ook over.

Op wat al artikelen verwonderlijk van politieke onzin zijn wij dan ook niet vergast geworden. De *Kerkelijke Courant*, die onzin fabriceert op theologiesch terrein, was er dadelijk bij om zijn bondgenoot te rekommanderen, en er is geen kaaremaker meer, die het blad niet opneemt en getroffen staat over zoo veel moois.

Maar sints gisteren zijn de hekken weder plotseling verhangen, en de *Amsterdammer* heeft weder den voet gezet op zijn oud grondgebied. De beroemde goochelaar de Linski is namelijk in Amsterdam gearriveerd, en ziet, dat behoeft de *Amsterdammer* maar te hooren, of fluks is de politiek aan kant en verrukt roept hij uit:

»De beroemde goochelaar de Linski, algemeen bekend »als de bekwaamste *prestidigitateur* van onzen tijd, zal zes »voorstellingen in den franschen schouwburg alhier geven, »waarvan de eerste op heden avond is bepaald. Voor »tien jaren onze stad hebbende bezocht, is de heer de »Linski gewis in Amsterdam nog niet vergeten. Zijne »onbeschrijfelijk groote bekwaamheid in zijn vak en daarbij »zijn *humor* verwerven hem overal den grootsten roem, »terwijl zijn kabinet een der volledigste mag genoemd »worden die er bestaan. Wij twijfelen geenszins of ons »publiek zal gretig gebruik maken van de zeldzame gelegenheid, die zich thans aanbiedt, terwijl wij ons voor »heden met deze enkele aanbeveling vergenoegende, ons »voorbehouden nader op de voorstellingen van den heer »de Linski terug te komen."

Wij wenschen den *Amsterdammer* en ook ons zelven geluk met dit goede voornemen, en gaarne zullen we hem hooren vertellen van zijn goochelaar, omdat wij weten hoe knap onze oude *Amsterdammer* is in het pikant voordragen van goochelstukjes, zoo knap als wijlen Saartje, onze oude goede baker, die sprookjes kon vertellen.

Zoo komt dan de *Amsterdammer* van zelf weder te huis, en alles zal hem nu weer beter van de hand gaan, dan op het tapijt te komen met half officieele politiek, of te rammelen over Ultramontanen en Jezuiten, dat het kant, noch wal raakt.

Of zou er misschien nog een slimheid achter kunnen steken, een *groene* jezuitenstreek, om door het vestigen van de aandacht op Linski's goochelarij, de gemoederen af te trekken van de staatkundige goochelarijen, die er ten behoeve van de nieuwe monster-koalitie Vreede-Groen-van Dam hebben plaats gehad met de leer — gelijk een korrespondent van den *Amsterdammer* het noemt — van Vaderland en Oranje; of die er weldra vertoond zullen worden met de Grondwet en de Kroon. Immers naar de beloften, door diezelfde koalitie over het gansche land uitgestrooid, wordt aan het publiek de verzekering gegeven, dat men zulke sterke en begoochelende toeren zal doen met de Grondwet en de Kroon, dat, als die reeds lang verhuisd zijn, de natie nog zal meenen onder die Grondwet te leven, en de Koning steeds zal gelooven zijn Kroon te dragen.

Het is zeer wel mogelijk dat zulks het geval is, en de *Amsterdammer* van zijn patroon eenen vriendelijken wenk heeft gekregen om zich niet verder te bemoeijen met de politiek, en maar weder te worden als van ouds de Courant:

„Die preekbeurtbriefjes vent en stoven zet in 't Nut,
„Die kopjes koffij lept met brave proponenten,
„'t Halfjarig nieuws herkaauwt, soms slaapt en meestal dut."

Uitslag der verkiezingen van heden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Leyden. — Geldige stembriefjes: 2198. Volstrekte meerderheid 1100. Gekozen Jhr. Mr. D. T. GEVERS VAN ENDEGEEST met 1383 en P. H. Baron TAETS VAN AMERONGEN met 1349 stemmen. Mr. P. P. van Bosse bekwam 809 en Mr. J. R. Thorbecke 794 stemmen.

Dordrecht. — Geldige stembriefjes: 1477. Volstrekte meerderheid 739. Gekozen zijn de heeren: Mr. P. A. SANDER, Officier van Justitie te Dordrecht, met 779, en Mr. J. D. VAN DER POEL, Burgemeester te Ameide, met 744 stemmen.

Gouda. — Geldige stembriefjes: 2388. Volstrekte meerderheid 1195. Gekozen Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER, met 1555 en Jhr. Mr. W. M. DE BRAUW, met 1631 stemmen. De heer Mr. L. Metman had 794 en Mr. G. M. van der Linden 721 stemmen bekomen.

Delft. — Geldige stembriefjes: 2111. Volstrekte meerderheid 1056 stemmen. Verkozen Mr. W. WINTGENS met 1443 en C. HOEKWATER met 1148 stemmen. Mr. K. A. Poortman bekwam 747, Mr. A. M. de Rouville 705 en Mr. L. Metman 83 stemmen.

Utrecht. — Geldige stembriefjes: 1944. De volstrekte meerderheid 973 stemmen. Verkozen Mr. baron VAN GOLTSTEIN met 1343, Jhr. Mr. H. A. M. van Asch van Wijck 952, Jhr. Mr. P. van Rijckevorsel van Rijsenburg 527 en Mr. N. P. J. Kien 443. Alzoo overstemming tusschen de heeren van Asch van Wijck en Rijckevorsel.

Haarlem. — Geldige stembriefjes: 912. Volstrekte meerderheid 457 stemmen. Gekozen Mr. W. H. VAN VOORST 575, Mr. P. P. van Bosse 158, Jhr. Salvador 108 en Mr. W. Wijnands 56 stemmen.

Nijmegen. — Geldige stembriefjes: 2207. Volstrekte meerderheid 1105 stemmen. Gekozen Jhr. G. E. G. C. K. DOMMER VAN POLDERSVELDT 1430 en Jhr. J. A. C. A. VAN NISPEN VAN SEVENAER 1424 stemmen.

Zutphen. — Geldige stembriefjes: 1927. Volstrekte meerderheid 964. W. A. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE met 1090 en Mr. J. J. L. VAN DER BRUGGHEN 1089 stemmen.

Hoorn. — Geldige stembriefjes: 2305. Volstrekte meerderheid 1153 stemmen. Gekozen Mr. D. VAN AKERLAKEN 2114, Mr. A. S. van Nierop 1032, J. Donker Mrs. 659, Mr. P. Opperdoes Alewijn 461, Mr. P. Buyskes 145, A. S. van Nierop (zonder Mr.) 9. Herstemming tusschen de heeren van Nierop en Donker.

Gorinchem. — Geen der kandidaten heeft de volstrekte meerderheid op zich vereenigd. Herstemming tusschen de heeren Mr. P. J. Elout van Soeterwoude en C. Schiffer.

Arnhem. — Geldige stemmen 2248. Volstrekte meerderheid 1125. Verkozen Mr. W. BARON VAN LIJNDEN 1608, en Mr. AENEAS BARON MACKAY 1602. Mr. W. H. Dullert bekwam 614 en Mr. P. P. van Bosse 591 stemmen.

Tiel. — Geldige stemmen 1098. Volstrekte meerderheid 550. Verkozen Mr. J. M. DE KEMPENAER 714. Mr. J. J. A. LEEMANS bekwam 344 stemmen.

Zwolle. — Geldige stemmen 2030. Volstrekte meerderheid 1016. Verkozen Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER 1224, Jhr. Mr. W. L. F. C. van Rappard 869, Mr. B. W. A. E. Baron Sloet tot Olthuis 745, Mr. J. R. Thorbecke bekwam 636, G. Graaf Schimmelpenninck 410 stemmen. Herstemming tusschen de heeren van Rappard en Sloet tot Olthuis.

Deventer. — Geldige stemmen 986. Volstrekte meerderheid 494. Mr. J. R. Thorbecke 431, Jhr. C. M. Storm van 's Gravesande 420, W. A. Baron Schimmelpenninck van der Oije 114 stemmen. Herstemming tusschen Thorbecke en Storm van 's Gravesande.

Steenwijk. — Geldige stemmen 926. Volstrekte meerderheid 464. Gekozen Mr. J. VAN LENNEP 500; J. A. de Fremery bekwam 149, Mr. L. Metman 120, P. M. van Goens 72, N. van Heloma 64 stemmen.

's Hertogenbosch. — Geldige stembriefjes: 2004. Volstrekte meerderheid 1003 stemmen. Gekozen Mr. J. L. A. LUYBEN 1150, Dr. J. H. H. de Poorter 987, Mr. J. B. Thorbecke 946, Mr. E. Borret bekwam 598 stemmen. Herstemming tusschen de heeren de Poorter en Thorbecke.

Breda. — Geldige stemmen: 2327. Volstrekte meerderheid 1164 stemmen. Gekozen Mr. K. A. MEEUSSEN 1722 en Mr. J. R. THORBECKE 1582 stemmen.

Tilburg. — Geldige stemmen 1922. Volstrekte meerderheid 962. Hebben bekomen de HH. Mr. F. J. Jespers 942, Mr. C. C. A. Beens 880, Mr. J. E. A. Borret 665, Mr. P. J. J. Hollingerus Pijpers 497, Mr. J. J. Loke 351 en Mr. J. D. W. Pape 312 stemmen. Geen der kandidaten de volstrekte meerderheid. Herstemming over de heeren Jespers, Beens, Borret en Pijpers.

Eindhoven. Gekozen Mr. J. B. BOTS. Herstemming tusschen de heeren J. F. van der Heyde en Mr. P. van den Heuvel.

Maastricht. — Geldige stemmen 1029. Volstrekte meerderheid 515. Gekozen Mr. THORBECKE 808 en Mr. VAN WINTERSHOVEN 743 stemmen.

Men schrijft ons uit Zutphen:

»Van de ruim 2000 kiezers uit ons distrikt hadden bijna 1950 hunne stemmen uitgebragt. Na aftrek der blanko's en die van onwaarde, was de volstrekte meerderheid 964.

»Gekozen zijn: W. A. baron Schimmelpenninck van der Oije, minister van Staat, oud-kommissaris des Konings in Gelderland, met 1090 stemmen, en Mr. J. J. L. van der Bruggen, president van de Arrondissements-Regtbank te Nijmegen, met 1089 stemmen.

»De kandidaten der liberale partij, de heeren Mrs. W. H. Dullert en J. P. P. baron van Zuylen van Nyevelt bekwamen, de eerste iets over de 800, de tweede iets beneden de 800 stemmen.

»Zietdaar, de vruchten der kanselredevoeringen en politieke bemoeijingen der predikanten in het graafschap Zutphen, welke met de anti-revolutionaire partij hebben zaamgespannen."

(*Wegens aanhoudend plaatsgebrek hebben wij onderstaand berigt uit* St. Michiels-gestel, *dd.* 11 *Mei, eerst heden kunnen opnemen.*)

»Heden werd onder een grooten toevloed van geloovigen en eene aanzienlijke priesterschaar, in de Parochiekerk dezer gemeente het plegtige jaargetijde gehouden van het overlijden van den doorluchtigen en Hoogwaardigen Kerkvoogd Henricus den Dubbelden, Bisschop van Emaus, *i. p. i.*, Vikaris Apostoliek van 's Hertogenbosch, en tevens deszelfs grafgestícht op het nabij liggend kerkhof naar godsdienstig gebruik plegtig ingewijd. De heilige lijkdienst werd verrigt door Z. D. H. den Aartsbisschop van Utrecht en administrator van het bisdom van 's Hertogenbosch, Mgr. J. Zwijsen, bijgestaan door den Zeer Eerw. heer J. H. Smits, regent van het Seminarie (ze. afd.) van 's Hertogenbosch, als Aartsdiaken, den Zeer Eerw. heer J. P. Wilmer, Landdeken en pastoor te Boxtel, gewezen sekretaris des vereeuwigden Prelaats, als diaken, en den WelEerw. heer A. W. Bijvoet, vice-regent en professor in het genoemd seminarie, als subdiaken. Na de voorgeschreven plegtigheden aan de ledige lijkbaar, werd het massief hardsteenen grafgestícht, dat door de zorgen van den pastoor dezer gemeente, den WelEerw. heer L. van der Hussen, te 's Hertogenbosch door den steenhouwer L. Loth, eenvoudig en met smaak is vervaardigd, door den hoogwaardigen Metropolitaan, omgeven van de geestelijkheid en de kweekelingen van het Seminarie, plegtstatiglijk ingezegend. Op den zerk, onder het wapen des ontslapenen Kerkvoogds en deszelfs devies *Mane nobiscum Domine, blijf bij ons, Heer*, uit de geschiedenis der leerlingen van Emaus, leest men het volgende grafschrift:

D. O. M.

Et piæ memoriæ Illmi. et Revmi. Dni.

HENRICI DEN DUBBELDEN,

qui

natus in Asten 1769, Sacerdos Bruxellis factus 1794,
universæ curæ pastoralis Stadia emensus,
cum bene præesset, pie laborans in verbo et doctrina
duplici honore dignus habitus merito fuit;
Unde jussus ascendere Superius, ex Decano Christianitatis
Admin. Apost. dioec Buscod 1831, mox
Vic gener. Mosæ Traject c. a, dein
communi applausu suorum,
Episc. Emaus. i. p. i. Vic. Apost. Buscod. Creatur 1842;
Insignibus idem Ords. Leons Neerl. Equitis gradatim et
Commendatoris auctus,
plenus dierum ac meritorum in Vicariatum et Seminarium,
in ædes sacras et pia instituta, in clerum et populum suum,
in Ecclesiam et Patriam,
pater miserabilium, omnibus carus, in vulneribus Jesu
placide obdormivit tertio id. Oct. MDCCCLI.

Maneat vobiscum Dominus in pace æterna,
mæstis Tu filiis Pater, nos Tibi precantes
Succlamamus.

R I. P.

Den algoeden en allerhoogsten God
en der eerbiedige nagedachtenis van den doorluchtigsten en hoogwaardigsten heer Henricus den Dubbelden, die geboren te Asten in 1769, priester gewijd te Brussel in 1794, alle trappen der geestelijke bediening heeft doorloopen, in zijne ambtsverrigtingen steeds onberispelijk, vroom en vlijtig in woord en leering, met regt dubbele eer is waardig geoordeeld. Waarom hij, geroepen om hooger op te klimmen, van Deken der Geestelijkheid tot Administrator Apostolick van het diocees van 's Hertogenbosch in 1831, daarna tot Vikaris Apostolick van Maastricht met aanhoorige plaatsen, vervolgens onder algemeenen bijval zijner onderhoorigen tot Bisschop van Emaus in de gewesten der ongeloovigen, Vikaris Apostoljek van 's Hertogenbosch is benoemd in 1842. Na tevens achtervolgends met de eereteekenen van Ridder en Kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw begiftigd te zijn, zoo is hij, hoog van dagen en rijk in verdiensten jegens het Vikariaat en het Seminarie, de godgewijde gebouwen en de vrome gestichten, jegens de geestelijkheid en zijn volk, de Kerk en het Vaderland, den armen een vader en bij allen bemind zijnde, in de wonden van Jesus zachtkens ontslapen op den 13 Oktober 1851.

De Heer blijve in eeuwigen vrede met u, zoo roept Gij, Vader, uwen bedroefden kinderen, zoo roepen wij al biddende U toe.

Dat hij in vrede ruste.

Heden Donderdag, wordt in eene daartoe belegde vergadering des gemeenteraads alhier de nieuwe burgemeester geïnstalleerd.

Z. M. heeft benoemd ter vervanging van wijlen den heer Mr. H. J. baron van Doorn van Westkapelle, tot lid van het kollegie van kuratoren der hoogeschool te Leyden den heer Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest; tot lid van het kollegie van kuratoren der hoogeschool te Groningen den heer Mr. I. A. van Roijen, Z. M. kommissaris in de provincie Groningen, en zulks ter vervanging van den heer L. G A. graaf van Limburg Stirum, aan wien, ten gevolge van zijn vertrek uit die provincie, eervol ontslag is verleend.

De *Staats-Courant* van heden bevat de koninklijke bewilliging tot oprigting der naamlooze vennootschap *de Crediet-Vereeniging*, onder het bestuur der heeren Jhr. Mr. W. E. J. Berg van Dussen Muilkerk, D. D. Buehler en Mr. L. Keijzer, op den voet als bij het overgelegd ontwerp der akte van oprigting bepaald [illegible] [illegible]

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft, [illegible] ding der wijzigingen in sommige buitenlandsche tarieven voor den telegraaf gemaakt, nieuwe tarieven vastgesteld voor de berigten naar België, Frankrijk, Groot-Brittannië en Sardinië.

De Minister van Justitie heeft, onder dagteekening van 28 April, aan heeren fungerende direkteuren van politie in de provincien en aan de hoofden van politie in de gemeenten de volgende cirkulaire gerigt: „De aanschrijving van 19 Januarij jl., No. 48, betreffende de zoogenaamde Hongaarsche oliekoopers heeft, zoo veel daarvan gebleken is, wat deze vreemdelingen betreft, haar doel bereikt. Ik meen echter bij deze uwe aandacht te moeten vestigen op eene andere soort van vreemdelingen, die een dergelijk bedrijf uitoefenen, en volgens het oordeel van deskundigen nog gevaarlijker te achten zijn dan eerstbedoelden. Deze zijn geen Hongaren, maar Duitschers, veelal gekleed met stof- of overjas, en dragende een randseltje op den rug.

„Zij worden gezegd op dezelfde wijze zich bij de menschen in te dringen en afzetterijen te plegen, die eene niet minder gestrenge waakzaamheid der politie verdienen dan die, welke tegen de Hongaarsche olijkoopers is noodig bevonden. Het schijnt dat terwijl deze laatsten gemeenlijk met het najaar herwaarts kwamen, om met het voorjaar weder te vertrekken, de bedoelde Duitsche kooplieden zich in het voorjaar vertoonen en in den nazomer weder afreizen.

„Ik verzoek u derhalve ook op deze lieden de aandacht te willen gevestigd houden, met last om ten hunnen aanzien gelijker voege te handelen of te doen handelen, als bij de hiervoren gemelde aanschrijving met opzigt tot de Hongaarsche olijkoopers is aanbevolen.

Overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de vier eerste maanden van 1853, in vergelijking gebragt met derzelver opbrengst over de vier eerste maanden van 1852: Direkte belastingen *f* 6,109,180 43½; in- en uitg. regten en scheepvaartregten *f* 1,515,958.02½; accijnsen *f* 6,719,061.94½; waarborg en belasting der gouden en zilveren werken *f* 62,514 33½; indirekte belastingen *f* 3,615,984.45; opbrengst der posterijen *f* 48,606 83½, opbrengst der Staatsloterij *f* 137,959.50. Totaal-generaal *f* 18,046,719.57½, tegen *f* 18,146,757.91½ in 1852. De raming over 1853 bedroeg *f* 18,146,132.42.

Uit officiële opgaven blijkt, dat gedurende het jaar 1852, over zee, als landverhuizers zijn vertrokken 422 in Nederland gevestigde hoofden van huisgezinnen, of op zich zelven staande personen, en in het geheel, met 179 vrouwen, 578 kinderen en 5 dienstboden, 1184 personen. De provincie, die de meeste dezer landverhuizers heeft opgeleverd, was Zeeland, t. w. 331; uit Limburg zijn slechts 7 vertrokken.

Wij ontvangen welwillende mededeeling van een partikulier schrijven uit 's Gravenhage van 15 Mei, waaraan wij het volgende ontleenen:

„Het is volgens de berigten buiten twijfel, dat in Duitschland de telegrafie steeds vooruitgaande is, wordende de middelen, om verschillende telegraaf-lijnen naar willekeur aan elkander te verbinden, dagelijks meer toegepast. Eene aanvankelijke proeve van verbinding tusschen Hamburg en Triëst, toonde de mogelijkheid daarvan voldoende aan. Sedert dien tijd is ook de direkte gemeenschap tusschen Amsterdam, 's Hage en Rotterdam met Hamburg in werking gekomen. Dezer dagen moeten, naar ik verneem, ook herhaaldelijk proefnemingen hebben plaats gehad, tusschen Amsterdam, Breslau, Weenen, Dantzig, Stettin en Frankfurt a/M. Volgens mijne informatiën eindelijk schijnt men met voldoende zekerheid te mogen verwachten, dat eerlang deze *direkte* gemeenschap ook met Koningsbergen, Triëst en Milaan tot stand zal komen." (*Amst. Ct.*)

Nopens de aanstaande algemeene tentoonstelling te Alkmaar schrijft men van daar:

Het bestuur der afdeeling Alkmaar van de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw*, heeft het Programma voor de Algemeene Tentoonstelling van Vee, Zuivelbereiding, Voortbrengselen van en Werktuigen voor Landbouw, Bloemgewassen, Tuinvruchten en Tuinsieraden, te houden door gezegde Afdeelingen, ter gelegenheid van het VIIIe Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, op den 21, 22, 23, 24, en 25 Junij 1853, algemeen verspreid en verkrijgbaar gesteld. Gemeld Bestuur noodigt, bij vernieuwing een ieder, die van zijne belangstelling wil doen blijken, uit, om voorwerpen tot de Tentoonstelling in te zenden, en maakt voorts nog het navolgende bekend:

1o. dat onder No. 15 van het Programma abusivelijk staat »Kanarie," hetwelk moet zijn:
Karweizaad.

2o. dat het gewigt, bij het Vette Vee aangegeven, moet worden verstaan als de aanduiding der zwaarte, welke het Vee levend behoort te hebben. 3o. en dat de tijd voor de inzending der opgaven aan den Voorzitter of Sekretaris der Afdeeling, is verlengd tot 10 Junij 1853.

'sGRAVENHAGE, 18 Mei. In den afgeloopen nacht is alhier overleden de heer Mr. ?. C. Schooneveld, oud lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in den ouderdom van 65 jaren, waarvan hij drie en veertig als advokaat alhier teregtede bij het hoog geregtshof en later [illegible] genwoordiger.

BATAVIA, 28 Maart. Van Palembang wordt, onder dagteekening 4 Maart jl., medegedeeld, dat de staat van rust in de benedendivisiën en op de hoofdplaats gunstig was.

— Op den 14 Maart, van des morgens 7 tot 9 ure, heeft de berg Gedé groote kolommen rook en asch opgeworpen, in ruimere mate dan vroeger werd waargenomen.

— Omtrent het verzet van de bevolking der doesson Kartadjarja (marga soengie Kroh), wordt van Palembang medegedeeld, dat de resident zich met eenige manschappen derwaarts begeven heeft. Toen de doesson, zwaar versterkt en beveiligd door de hooge en naauwe oevers van de Sakorivier, niet in minnelijke onderwerping wilde komen, werd zij aangevallen en op den 14den Februarij jl. overrompeld; de vijand was intusschen op de vlugt gegaan.

Eene groote lilla, een paar geweren en vele projektielen, benevens eenig kruid zijn in de doesson gevonden. Vervolgens heeft de resident eenige zendelingen doen vertrekken, om de verdwaalde bevolking van die doesson tot inkeer te brengen.

Behalve een paar gekwetsten, is aan de zijde der troepen geen verlies geleden.

— De afteekening van den tempel te Bero-Boedoe, in de residentie Kadoe, in 1849 door den teekenaar der genie F. C. Wilsen en den adjudant onderofficier Schonberg Muller aangevangen, is thans door beide genoemden naar wensch geëindigd. Het aantal platen van het grootsche overblijfsel der hindoesche oudheid bestaat uit 476 stuks, elk 3 bas-reliefs bevattende; voorts uit platten grond, standgezigt, perspektief, beelden- en andere detailteekeningen; dus het geheel uit 500 stuks platen. Weldra zal beslist worden of de uitgave in lithografie al dan niet in Indië kan plaats grijpen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Mei. Heden hebben op nieuw arrestatiën plaats gehad; de eigenlijke oorzaak blijft onbekend.

— Het voorstel der regering om aanslagen tegen het leven des keizers als vadermoord te straffen, is door de meeste leden der Wetgevende Vergadering goedgekeurd; doch niet de bepaling der doodstraf tegen pogingen tot verandering of omverwerping der regering of der troonsopvolging.

— De regering heeft een wets-ontwerp ingediend, strekkende tot uitdelging van de tegewoordige schulden der departementen en gemeenten door middel van voorschotten op lange termijnen; deze voorschotten, ten gezamenlijken bedrage van omstreeks twee honderd millioen francs, zullen door de Fransche Beleeningsbank worden gedaan, en teruggbetaald worden in vijftig jaarlijksche uitkeeringen, waarin nevens eene matige rente een opklimmend bedrag voor aflossing begrepen is.

— De regering heeft onlangs eene kommissie benoemd om den door zekeren heer Barrot uitgevonden stoomploeg te onderzoeken. De kommissie heeft geoordeeld dat deze uitvinding welligt groot nut zou kunnen doen, met name voor de ontginning van Algerie, en eene proefneming op groote schaal en op staatskosten voorgesteld.

— Het door de regering ingediende wetsontwerp betreffende de regeling der pensioenen is door de wetgevende vergadering, ondanks eene vrij sterke en levendige oppositie, aangenomen. De graaf de Montalembert heeft in eene schitterende redevoering zich verklaard tegen het beginsel en de strekking der wet, en ze voorgesteld als haar voornaamste kracht ontleenende uit den almanak.

Algemeen heeft men zich verwonderd dat er eigenlijk eene pensioenwet is aangenomen, wijl een dergelijk ontwerp reeds twintig jaren lang in verschillende vormen is aangeboden, en telkens door de vertegenwoordigers is verworpen.

— Op den toren der kerk van St. Vincentius de Paulo alhier wordt thans eene wijzerplaat geplaatst, die het uur en de dagteekening aanwijst.

— De opstand in China wint bij voortduring veld. Volgens partikuliere brieven zou een Mandarijn zich den 12den Maart van Pekin naar Hong-King hebben begeven en aldaar eene langdurige konferentie hebben gehad met den kommandant der in China gevestigde Engelsche etablissementen. De Keizer van het Hemelsche Rijk zou namelijk den bijstand van Engeland hebben ingeroepen ter beteugeling van den in zijne Staten uitgebroken opstand. Het is echter nog niet gebleken in hoeverre Engeland aan dit verzoek gevolg zal geven.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 17 Mei. Donderdag middag, tegen 4 ure, zag men te Göppingen, uit het Oosten [illegible] komen opzetten, dat ten half 6 [illegible] geweld losbarstte en zonder ophouden [illegible] [illegible] de kelders in de stad binnen een kwartier vol water stonden. De Filz en de nevenriviertjes en beekjes, zwollen tot breede stroomen, die velden en tuinen en een groot gedeelte van de stad onder water zetteden. Te Rechberghausen zouden 7 woningen weggespoeld zijn en 39 menschen vermist worden. Te Faurndau en Jebenhausen zijn 4 huizen ingestort en 14 menschen omgekomen. De spoorweg is op verschillende plaatsen zeer beschadigd.

— Men leest in de *Baseler Ztg.*: Er schijnt zich meer en meer eene treurige stemming onder de omgeving van den Bondsraad te verbreiden, en deszelfs organen beginnen sombere blikken in de toekomst te werpen. Doch wezenlijk treurig is het, dat op het oogenblik van het konflikt met een magtigen nabuur, nu Zwitserland meer dan ooit de openbare meening van het beschaafd Europa voor zich hebben moest, het die sympathie door de te Freiburg gepleegde geweldenarij meer en meer van zich vervreemdt.

— De heer Ochsenbein heeft aan den bondsraad een verslag ingediend over het materiëel en personeel der kantonnale kontingenten, waaruit blijkt dat Zwitserland op elke gebeurtenis is voorbereid. De kantons, die,

nog niet aan al hunne verpligtingen ten deze hebben voldaan, zijn uitgenoodigd zoo spoedig mogelijk hun kontingent aan te vullen.

WEENEN, 16 Mei De verbinding der telegrafische lijnen van Oostenrijk en Rusland aan de grenzen zal in Junij eerstkomende plaats hebben.

— Binnen weinige dagen zal de heer Bruck als internuntius te Konstantinopel zijne geloofsbrieven ontvangen.

— Men schrijft uit Konstantinopel, dd. 9 Mei. Prins Menchikoff heeft zijn verlangen te kennen gegeven, om binnen acht dagen een bepaald antwoord te ontvangen op het door hem gestelde ultimatum. De Porte heeft deswege beraadslagingen geopend met de gezanten van Engeland en Frankrijk, die daarop dépêches naar hunne regeringen gezonden hebben.

Te Smirna heerschte rust, doch te Yconium hadden ongeregeldheden plaats gehad, waarbij bloed moet hebben gestroomd.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Mei. De werkzaamheden aan den onderzeeschen telegraaf worden met den meesten ijver voortgezet. De draden zullen heden reeds gelegd zijn tot digt aan Ostende, zoodat bereids morgen de kommunikatie met de rijkstelegraaf plaats zal kunnen hebben.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 Mei.

BEVALLEN (18 Mei): A. Hedeman, geb. Rahé, Z. - G. J. van Rinsum, geb. Reijdon, Z

OVERLEDEN (11 Mei): G. Klijn, 43 j. — (14 Mei): C. Dieterman, 59 j. - L. Gemmeker, 53 j. — (16 Mei): J. G. Drees, 52 j. - L. van Lennep, Jr., 73 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56¼	Livorno	2/m.	f 39½
„	zigt	„ 56 $\frac{11}{16}$	Napels	„	„ 81⅝
Bordeaux	2/m.	„ 56	Petersburg	„	„ 1,85½
„	½/m.	„ 56¼	Weenen	6/w.	„ 32½
Madrid	3/m.	„ 246	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 247	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 243	Hamburg	2/m.	„ 35
Bilbao	„	„ 244	„	zigt	„ 35 $\frac{3}{16}$
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m	„ 11,75
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,82½
Genua	2/m.	„ 46⅝	Rotterdam		„ ¼

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		18 MEI 4½ u. gebl.	19 MEI 4 u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		64	63⅞	a	64	63 $\frac{15}{16}$
Dito Dito	3 »	75¾	75⅝	»	75 $\frac{13}{16}$	75¾
Dito Dito	4 »	95	94 $\frac{13}{16}$	»	94 $\frac{15}{16}$	
O. I. Leening 1844	4 »	94¾	94⅝	»		
Amortis. Syndic.	3½ »	94½	94¾	»		
Handel-Maatschappij	4½ »			»		
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »			»		
Aand. Holl. S. M.				»		
Obligatien	» »			»		
BELGIE, Obligatien 1844	» »			»		
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	52 $\frac{15}{16}$		»		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »			»		
SPANJE Nieuwe	1 »	23⅞	23 $\frac{13}{16}$	»	23 $\frac{15}{16}$	23 $\frac{15}{16}$
Dito	3 »	48¼		»		
Dito Binnenl. à 6/m.	» »	43⅝	43⅝	»	43¾	43¾
Coup. Bewijzen.		6⅝	6 $\frac{5}{16}$	»	6⅜	
Amortisable Schuld	»	5½		»		
PORTUGAL te Londen	5 »		41 $\frac{9}{16}$	»		
Dito Dito	4 »	39 $\frac{5}{16}$	39¼	»		
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	5 »	109¼	109¼	»		
Dito Dito 1828 en 1829		108⅜		»		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	5	98		»		
Dito	4½ »			»		
Dito bij *Hope*	4 »	92⅞	93⅜	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	92¼	92¼	»		
Dito bij id. 5de Serie	4 »	92⅛		»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Cert. van dito	» »		74¼	»		
POLEN, Certifikaten	4 »		87 $\frac{3}{16}$	»	87¼	
Dito Aand. à fl. 500		163	164	»		
Dito met Lot. » 300				»		
AMERIKA, Bank-Actiën		4⅞	4⅞	»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f				»		
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	83 $\frac{7}{16}$	83 $\frac{3}{16}$	»	83 $\frac{5}{16}$	
Dito 1847	2½ »	43 $\frac{1}{16}$	42⅛	»	42 $\frac{9}{16}$	
Dito 1851	2½ »	42 $\frac{15}{16}$	42 $\frac{13}{16}$	»	42⅞	
Dito 1849	5 »	[illegible]	94 $\frac{1}{16}$	»	94¼	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »	88	88½	»		
Dito	4 »					
Letter B	5 »	94⅜	[illegible]		94¼	
Aand. met Loting fl. 500	f					
Nieuwe dito » 250	»			»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 pCt.				»		
BRAZILIE te Londen 1824	5 »			»		
Dito Leening 1843	5 »			»		
Dito £ 200	»			»		
PERU	5½ »	25 $\frac{15}{16}$	25⅞	»	25 $\frac{15}{16}$	
MEXICO Nieuwe	3 »			»		
VENEZUELA à £ 100	3½ »			»		
GRENADA à £ 100	2 »		21½	»		
Dito Uitgestelde		11	10¾	»	10⅞	
ECUADOR à £ 100	»	4⅜	4 $\frac{5}{16}$	»		

Grieken 5 pCt. 7 $\frac{5}{16}$, ⅜; Denem. 5 pCt. 103⅞.

Binnenl. fondsen blijven nagenoeg als gisteren, 4 pct. echter waren iets minder, in Buitenl. effekten ging tot bijna onveranderde prijzen zeer weinig om, alleenlijk waren cert. Spaansche coup. met verkoopers 1/4 lager.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 53⅞, 1840/1842 5 pc. 98⅞; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 23 $\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pc 43¾; Romeinen 5 pc. 97; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 86⅜.

PARIJS, 18 Mei. Fransche 3 pc. 81,45, id. 4½ pc. 104,—; Bank-Aktien —,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 44; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. —,—; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. —; Rusland 4½ pc. 102¼; Metall. 5 pc. 87½.

LONDEN, 18 Mei. Cons. kont. 100⅝ a 100¾; op tijd 100⅝ a 100¾; Braz. 100 a 102; 1829/39 102½ a 103½; Den. 3 pc. 85 a 86; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 5⅛ a —; Gren. 22 a 22½; Uitgest. 10¾ a 11¼; Mexiko Nieuwe 26⅞ a —; Peru 4½ pc N. 88 a 89; Uitgest. 64½ a 65; Rusl. 1822 5 pc. 119 a 120; a (N.) 4½ pc. 104½ a 104¾; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39¾ a —; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅞ a 24⅛; 3 pc. 48¾ 49¼; Coup. cert. 6¼ a 6¾; Passive 5¼ a 5½; Holl. 2½ pc. 65½ a 66; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. 37½ a 38½; Uitg. 16½ a 17; Wissel op Amsterdam f —.—; Grieken 1824 10¼.

BERLIJN, 17 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 93⅛; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 92¼; Loten fl. 500 92½ Oost. Met. 5 pc. 89½; Amsterdam zigt 143⅛, id. 2/m. 143¾.

HAMBURG, 17 Mei. Rusl. Cert. 5 pc. 105¾; Oost. Met. 5 pc. 95½; Spanje 1—3 pc. 22⅛; Binnenl. 3 pc. 41⅛.

FRANKFORT, 18 Mei. Met. 5 pc. 87⅝; A 5 pc. 87⅝; 2½ pc. 44½; Bank-Actien 1623; Darmst. Loten fl. 50 99⅞; id. fl. 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 71; id fl. 35, 40⅜; Nassausche fl. 25, 28¼; Holl. 2½ pc. 64, id. 4 pc. 95; Sardinische 42¾; Wissel op Weenen 111⅜.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 18 Mei. De heden geveilde 115/2 boten nieuwe Kreuten (gewas 1852) zijn geheel opgehouden tot f 26.

Heden zijn afgedaan 23, 6, 4 en 4 vu. Maryland Tabak, aangevoerd van Liverpool.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 18 Mei. Rogge. Verkocht in kons: 145/2 ℔ Libau f 218 kont.; 144/2 ℔ Koersche f 216 kont., en in entrep.: 144/2 ℔ Petersburg f 184 1/m. — Gerst. 129/2 ℔ N. Libau f 194 6/w. — Moutwijn f 16,00; Jenever f 19,50; Amst. Proef f 20,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 18 Mei. *Koffij.* Brazil is weinig te koop; 400 b. zijn verkocht tot [illegible] prijzen. Van Domingo zijn eenige 100 b. gedaan voor uitvoer.

Granen. Rogge veel gevraagd. De houders zijn zeer ferm. Tarwe flaauw.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 200,000 k. brooden in papier.

LONDEN, 17 Mei. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Er zijn gedaan 2300 k. zeilende Havana tot 21 s. 3 d. voor N° 10, 10½ en 713 k. dito tot 25 s. voor N° 15 a 15½.

Koffij. Native Ceylan meer gezocht en de houders geven tot vorige prijzen niet af. Men noteert goed ord. n. aanvoer 47 s. a 47 s. 6 d.

Talk. Zeer ferm tot 47 s. geel Petersburger voor Kaarsen.

LIVERPOOL, 17 Mei. *Katoen.* Markt ferm en iets hooger dan Vrijdag. Verkoop 7000 b.

SCHEEPSTIJDINGEN.

ROTTERDAM 17 Mei. Het schip Elize Susanne, Kapt. N. A. Dijkama, v. Amboina n. Batavia vertrokken is, volgens brief van Amboina van den 2 Maart, daar met schade uit zee terug gekomen, na 41 etmaal tegen de mousson te hebben opgekruist; de schade was bereids gerepareerd en dacht de kaptein tegen medio Maart de reis naar Java weder aan te nemen.

ZOLTKAMP 16 Mei. De visschuit Cornelia, Stuurman Visser, is den 14 dezer, in het Wierummer gat gestrand en in het zand geweld, doch het volk gered en de Inventaris geborgen.

CALCUTTA, 7 April. Het wrak van het schip Boerhave, kapt. Timmermans, van Rotterdam naar Akyab, bij Akyab verongelukt, is in de Chudaba straat gezien.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Mei. H. H. Vierow, Onderneming, Maracaibo.

HELVOET, 18 Mei. C. J. Kaleshoek, Constantin, Batavia, l. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

HELVOET, 18 Mei. Lt. Kamp, Pallas, Ned. Oorl. Schoener, Vlissingen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 5en Mei bij Tromoen. Arend kapt. Hus, van Havana l. v. Falmouth n. Frederikshald.

Den 14 April bij Kaap St. Vincent. Hans und Christine, kapt. Ohlssen, van Amsterdam n. Triëst.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Vertrouwen. Pott. 394 sch. Tio, N. H. M.; 1798 Kranj. Suiker, 3578 z. Koffij 9 v. 5 k. Notenmuscaat, 3 k. Foelie, 1987 b. Bindrottingen, A. Campbell en Co. 30 z. Rijst, J. Vroege; 2 m. Soija, 1 k. Vruchten, Vlierboom en Sommondt

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Mei in lading naar:

Keulen	H. Felten, Coln N°. 1.
„	J. Noll, Josephine.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	J. Otten, Johanna.
Manheim	J. M. Kimpel, die Harmonie.
Weesel	A. Balk, Alma.
Urdingen & Ruhrort	W. Willemsen, Borussia.
Dusseldorp & Neus	H. Polman, Niederrein N°. 4.
Ludwigh. & Heilb.	P. Kroll, Pauline.
Fankf., *Coblentz* en *Manheim*	T. W. Timmerman, Frankf. N. 21.

AMSTERDAM, 18 Mei vertrokken:

Dusseldorp & Neus	W. Wientjes, Niederrein N°. 2.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.

KEULEN, 17 Mei aangekomen:

Kapt. J. Itschert van Amsterdam met 1701 ctn.
„ C. Beijer „ Rotterdam „ 4130 „
„ P. M. Nol „ Dordt „ 1730 „

Rijnhoogte. KEULEN 17 Mei 14 vt. 7 dm.

KORRESPONDENTIE.

De brief van Dr. B. is wel ontvangen. Van het medegedeelde zal ten geschikten tijde gebruik worden gemaakt.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.